810/08

Den 30. december 2008 blev i sag nr. 73.889:

xxxxxxxxx xxxxxxxx
xxxxxxxxx xx
xxxx xxxxxxxx

mod

Lærerstandens
Brandforsikring G/S
Farvergade 17
1463 København K

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren, der har retshjælpsdækning i Lærerstandens Brandforsikring G/S, klager ved sin advokat over selskabets afvisning af at give forhåndstilsagn om fuld dækning til en erstatningssag i forbindelse med en personskade.

Selskabet henviser til, at der er givet retshjælpsdækning til en forelæggelse af sagen for Retslægerådet, hvorefter selskabet ud fra Retslægerådets udtalelse vil vurdere, hvorvidt der er rimelig grund til at føre sagen.

Det fremgår af sagen, at klagerens advokat ved skrivelse af 21/12 2006 anmodede om retshjælpsdækning til en sag mod Lærerstandens Brandforsikring, der var ansvarsforsikrer for en bil, der havde skylden for et færdselsuheld den 12/3 2005, hvori klageren var impliceret.

Arbejdsskadestyrelsen fastsatte ved udtalelse af 1/8 2007 klagerens méngrad til 5 %, hvorefter Lærerstandens Brandforsikring udbetalte erstatning i overensstemmelse hermed. Arbejdsskadestyrelsen havde i sin udtalelse anført, at der ikke var årsagssammenhæng mellem angivne hovedpineanfald og ulykken den 12/3 2005, hvorfor selskabet alene udbetalte erstatning i overensstemmelse med Arbejdsskadestyrelsens udtalelse.

Klagerens advokat har ved skrivelse af 29/4 2008 over for nævnet nedlagt påstand om, at selskabet skal anerkende, at det skal give forhåndstilsagn til fuld retshjælpsdækning i den påtænkte sag mod Lærerstandens Brandforsikring. Klagerens advokat har til støtte herfor anført:

> "Der bør efter min opfattelse gives tilsagn om fuld retshjælpsforsikringsdækning idet det hertil skal bemærkes, at det er domstolene og ikke Retslægerådet, der har den endelige kompetence til at afgøre sagen, herunder vurdere om der er årsagssammenhæng mellem hændelsen den 12. marts 2005 og min klients gener. Endvidere skal det anføres, at det i hvert fald ikke henhører under retshjælpsforsikringens kompetence!
>
> Jeg bemærker endvidere, at retshjælpsforsikringen og ansvarsforsikringen i nærværende sag begge henhører under Lærerstandens Brandforsikring, hvorfor jeg finder det endog meget betænkeligt, at der alene er givet betinget retshjælpsdækningstilsagn i sagen."

Selskabet har ved skrivelse af 20/5 2008 fastholdt sin afgørelse over for nævnet. Selskabet har til støtte herfor anført:

> "Bevisbyrden for at der - modsat Arbejdsskadestyrelsens vurdering - foreligger årsagssammenhæng mellem færdselsuheldet, de angivne hovedpinegener og skadelidtes sygemelding, der fører til overgang til fleksjob, vil påhvile klager, og denne bevisbyrde vil efter selskabets vurdering ikke kunne løftes uden, at klager indhenter en udtalelse fra Retslægerådet under sagen, der i det hele eller for hovedparten støtter klagers argumentation. I modsat fald vil klagers bevisførelse under sagen alene bestå i en partsforklaring, og dette kan ikke ganske anses for tilstrækkeligt til at imødegå Arbejdsskadestyrelsens vurdering, jfr. i øvrigt senest Østre Landsrets dom af 27. marts 2008 (vedlagt i kopi) og Østre Landsrets dom af 18. december 2007 (kopi tillige vedlagt).
>
> Om kravene til skadelidtes bevisbyrde i personskadesager kan der i øvrigt tillige henvises til seneste lærebog i erstatningsret side 257.
>
> Sammenfatning:
> Sammenfattende fastholder selskabet, at retshjælpstilsagnet kan betinges af, at klager forelægger sagen for Retslægerådet.
>
> I henhold til retshjælpsbetingelsernes § 2, stk. 3, kan selskabet udtrykke tvivl om sagens rimelighed. Det har selskabet gjort i denne sag, idet selskabet dog har ladet den betydelige tvivl om, at klager med held vil kunne gennemføre et søgsmål hos selskabet mod Lærerstandens Brandforsikring G/S, komme klager til gode.
>
> Imidlertid har selskabet betinget sig, at sagen forelægges for Retslægerådet med henblik på en vurdering af, om omkostningerne til fortsættelse af sagen ville være rimelige.
>
> Det er selskabets opfattelse, at selskabet i medfør af retshjælpsbetingelsernes § 5, stk. 1, kan stille et sådan krav til klagers bevisførelse netop henset til, at klager ikke kan antages at have nogen mulighed for at imødegå eller få tilsidesat Arbejdsskadestyrelsens vurdering, med mindre der indhentes en medicinsk sagkyndig udtalelse fra Retslægerådet.

Som følge heraf opretholder selskabet sin stillingtagen til sagen."

Klagerens advokat anførte herefter i skrivelse af 23/5 2008 til nævnet:

"Det kan ikke være meningen med muligheden for retshjælpsforsikringsdækning, at retshjælpsforsikringen skal styre bevisførelsen og rådigheden over sagen. Det må overlades til den advokat, der har påtaget sig at føre sagen.

I modsat fald må forsikringsselskaberne jo selv ansætte advokater til at føre de sager, hvor der efter betingelserne kan bevilges retshjælpsforsikringsdækning. Det vil helt bestemt ikke være retssikkerhedsmæssigt betryggende, særligt i de tilfælde hvor den påtænkte sagsøgte er et forsikringsselskab, især når der er sammenfald mellem det påtænkte sagsøgte selskab og retshjælpsforsikringsselskabet.

Det fastholdes derfor, at der bør gives tilsagn om fuld retshjælpsforsikringsdækning."

Selskabets advokat anførte i skrivelse af 29/5 2008 til nævnet:

"Jeg har noteret mig enigheden om, at bevisbyrden for årsagssammenhæng påhviler skadelidte (klager).

Uenigheden mellem klagers advokat og selskabet går herefter på 2 forhold:

1. Hvilken bevisførelse må i en personskadesag vedrørende spørgsmålet om årsagssammenhæng antages at være nødvendig for at sagen kan vindes?
2. Kan retshjælpsselskabet med henvisning til retshjælpsbetingelsernes § 5, stk. 1 forlange konkrete retsskridt til bevissikring som betingelse for at meddele retshjælp?

Ad 1: Forelæggelse for Retslægerådet:

Faktum i sagen er, at Arbejdsskadestyrelsen i forbindelse med afgivelse af udtalelse efter erstatningsansvarslovens § 10 har fundet, at der ikke foreligger dokumentation for årsagssammenhæng mellem de gener (hovedpineanfald m.v.), der i det væsentligste har ført til klagers erhvervsevnetab, og færdselsuheldet, som klager var udsat for.

Selskabet kan for så vidt være enig i, at det ikke i alle sager - et fåtal - må anses for nødvendigt at indhente en udtalelse fra Retslægerådet for at løfte bevisbyrden for, at der foreligger årsagssammenhæng mellem angivne gener og et færdselsuheld. I så fald skal det imidlertid af skadelidte/klager godtgøres, at Arbejdsskadestyrelsens udtalelse hviler på et åbenbart urigtigt grundlag eller et åbenbart urigtigt skøn.

Klager kan ganske enkelt ikke løfte denne bevisbyrde, endsige løfte bevisbyrden for, at der i øvrigt måtte foreligge medicinsk årsagssammenhæng mellem færdselsuheldet og de invaliderende hovedpinegener uden indhentelse af en sagkyndig udtalelse fra Retslægerådet, hvilken udtalelse retten alt andet lige skal støtte sig på i forbindelse med vurdering af medicinsk årsagssammenhæng.

Jeg tillader mig herved at fremhæve en efterhånden ganske omfattende praksis for såvel by- og landsretter som Højesteret, hvorved Arbejdsskadestyrelsens udtalelser tillægges en endog betydelig vægt henset til Arbejdsskadestyrelsens sagkundskab, medmindre der foreligger et klart modsatrettet bevis, hvilket som en altovervejende hovedregel er en udtalelse fra Retslægerådet.

Uden en udtalelse fra Retslægerådet vil et sådant bevis ikke kunne sikres af klager.

Jeg anser det for unødvendigt, at jeg forsyner Ankenævnet med den massive retspraksis på området.

Ad 2: Betingelser for forelæggelse for Retslægerådet:

Som det tidligere er påpeget af selskabet v/undertegnede, er der ikke dækning for omkostninger til gennemførelse af en retssag, hvis omkostningerne er afholdt uden rimelig grund, jf. retshjælpsbetingelsernes § 5, stk. 1.

I denne sag er det selskabets vurdering, at klager ganske enkelt ikke har mulighed for at løfte sin bevisbyrde for årsagssammenhæng - når henses til Arbejdsskadestyrelsens vurdering af manglende årsagssammenhæng - uden indhentelse af en erklæring fra Retslægerådet, som godtgør en sådan årsagssammenhæng.

Hvis sagen forelægges for retten uden indhentelse af en sådan erklæring, vil retten alene skulle støtte sig til klagers eget udsagn samt muligvis til udsagn fra undersøgende speciallæger om disses observationer ved undersøgelserne, men ikke de pågældendes bedømmelser af årsagssammenhæng. Ved rettens vægtning af beviset overfor Arbejdsskadestyrelsens angivelse af manglende bevis for årsagssammenhæng, ses det ganske enkelt ikke muligt for klager at løfte sin bevisbyrde.

Omkostningerne til gennemførelse af sagen vil således være afholdt uden rimelig grund, med mindre klager rent faktisk indhenter en udtalelse fra Retslægerådet.

Det er selskabets opfattelse, at retshjælpsselskabet med hjemmel i retshjælpsbetingelsernes § 5, stk. 1, kan betinge sig et sådant rimeligt og ganske åbenbart nødvendigt sagsskridt for at meddele retshjælpsdækning.

Dette svarer fuldstændigt til sager, hvor selskabet meddeler retshjælp til en forbrugers indsigelser i relation til mangelfuldt arbejde. Også i sådanne sager kan selskabet som et led i retshjælpstilsagnet betinge sig, at der af forsikringstager indhentes syn og skøn til sandsynliggørelse af de påberåbte mangler. Forsikringstager vil som bekendt i modsat fald næsten aldrig kunne løfte bevisbyrden for sådanne mangler.

Sammenfatning:

Selskabet fastholder således sammenfattende, at selskabet i medfør af retshjælpsbetingelsernes § 5, stk. 1 kan betinge et retshjælpstilsagn af, at klager foretager det konkrete bevisskridt, der - efter selskabets opfattelse - vil være nødvendigt for at løfte klagers bevisbyrde for årsagssammenhæng, nemlig en forelæggelse for Retslægerådet.

For god ordens skyld fremhæves det, at selskabet som bekendt i denne sag har valgt at lade tvivlen komme klager til gode ved overhovedet at give tilsagn om retshjælp. Det være sig uanset, at selskabet som udgangspunkt kunne have afvist retshjælpsdækningen efter retshjælpsbetingelsernes § 2, stk. 3, under hensynstagen til Arbejdsskadestyrelsens vurdering af årsagssammenhæng."

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"**§ 2. Hvilke tvister er dækket af retshjælpsforsikringen?**

…
3. Selskabet skal - på det foreliggende grundlag - afgive udtalelse om, hvorvidt tvisten er dækket af forsikringen eller ikke. Selskabet har både ret og pligt til at give udtryk for tvivl om sagens rimelighed. Dækningstilsagn er begrænset til omkostninger, der står i et rimeligt forhold til sagens genstand.
…
§ 5. Hvilke omkostninger er ikke dækket af retshjælpsforsikringen?
1. Omkostninger, som ikke er afholdt med rimelig grund, f.eks. fordi sikrede ikke skønnes at have rimelig grund til at føre sagen, eller fordi disse ikke står i rimeligt forhold til sagens genstand."

Nævnet udtaler:

Efter sin gennemgang af sagen finder nævnet, at det ikke kan kritiseres, at selskabet, henset til Arbejdsskadestyrelsens udtalelse, har betinget sit tilsagn om retshjælp til den anlagte personskadesag af, at sagen med rettens godkendelse forelægges Retslægerådet til bedømmelse af spørgsmålet om årsagssammenhæng.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

_____

Klagen kan ikke tages til følge.

Poul Sørensen
formand